

Halkara Zenanlar günü haýsy ýurtda nähili bellenýär?

Category: Edebi makalalar, Kitapcy

написано kitapcy | 24 января, 2025

Halkara Zenanlar günü haýsy ýurtda nähili bellenýär? HALKARA ZENANLAR GÜNI HAÝSY ÝURTDA NÄHILI BELLENÝÄR?

Perunyň paýtagty Limada demonstrasiýa gatnaşan aýallar

8-nji mart – Halkara Zenanlar günü bütin dünýäde bellenilýär we adamlar zenan hak-hukuklarynyň hem-de gyrađeňligiň ilerlemegini goldamak üçin bir ýere jemlenýär.

Günüň özi dünýä boýunça alanda aýal-gyzlaryň güýçlenmegine gönükdirilen anyk ugra eýe bolansoň, ykrar etme we gutlama görnüşi her ýurtda birhili.

Meselem käbir edara-kärhanalar ýarym günlük dynç berseler, käbirlerinde adamlar biri-birlerine gül berip gutlaýarlar.

Halkara Zenanlar gününiniň dünýäniň dürli ýerinde dürli-dürli

bellenişini bilmek üçin makalanyň yzyny okamaga bilelikde dowam edeliň.

• Amerikanyň Birleşen Şatlary

ABŞ-da tutuş mart aýy taryhy zenan aýydyr. Bu, Prezident Jimmi Karter 1980-nji ýylyň fewralynda 8-nji mart hepdesini Döwlet Zenanlar taryhy hepdesi diýip ygylan eden wagtyndan bäri şeýle. Birküç ýylyň içinde ýurtda müňlerçe mekdep Döwlet Zenanlar taryhy bileleşiginiň başyny çeken baýramçylyk hepdesini synplarda deňligi üpjün etmegiň ýoly hökmünde synag etdi. Aýal-gyzlaryň güýçlenmegini goldamak üçin çäreleri we ýörite programmalary gurnaýan şäher geňeşleri hem-de merler tarapyndanam goldaw tapdy.

Baýramçylygyň gerimi giňedi we 1986-njy ýylda on dört ştat baýramçylygy tutuş bir aýlap belledi.

Häzir her ýyl Halkara Zenanlar gününde ABŞ-nyň Prezidentiniň goly bilen amerikan aýal-gyzlarynyň ýeten üstünliklerini şöhratlandyrmak üçin Prezident deklarasiýasy diýilýän resmi gutlag beýannamasy çap edilýär.

• Italiýa

Italiýada Halkara Zenanlar gününe «La Festa della Donna» diýilýär. Baýramçylykda esasan sary mimoza gülleri sowgat edilýär. Günün dowamynda ýurduň şäherleriniň hemme köçesinde gün şöhlesiniň reňkinde gül desseleri satylýar, munuň aňyrsynda adamlaryň ýakyn aýallaryna zenan güýjüniň we duýgurlygynyň simwoly hasaplanýan bu gülleri berip, olary begendirmek pikiri bar.

Şeýle gül tort önümlerinde-de gabat gelýär. Käbir italýanlar Halkara Zenanlar gününü kiçeňräk mimoza güllerine meňzeş şekilde taýýarlanan ýörite tort taýýarladyp gutlamagy makul bilýär. Däbe öwrülen bu asylly ýörelge citrus likýory we güle meňzeş şekilde kremlenen pandispaniýa bilen bellende hasam ýakymly bolýar.

• Hytaý

Hytaýda 8-nji mart 1949-njy ýyldan bäri döwlet derejesinde bellenýän baýramçylyk. Halkara Zenanlar gününde birnäçe edara-kärhana aýal-gyz işgärlerine günortandan soň baýramçylygy bellemekleri üçin ýarym gün rugsat berýär.

Hytaýda Halkara Zenanlar günü edil Walentina gününde bolşy ýaly adamlaryň söýýän aýal-gyzlaryna ýörite sowgatlary berip, biri-birlerine hasam ýakynlaşmagyna sebäp bolýan günleriň biri hasaplanýar.

Şol sebäpli birnäçe firma bu günü söwda mümkinçiligine öwürdi we adamlaryň ýakyn aýallaryna pul sowmak ähtimallygyny girdejä öwürüp, Halkara Zenanlar gününe ýörite ýarmarkalary we arzanlaşyklary gurnaýarlar.

Hytaýda şeýle hem 7-nji martda mekdeplerde ýokary okuw jaýlarynda hytaýly ýaş gyzlaryň gazanan üstünliklerini goldamaga niýetlenen Gyzlar günü hem baýram edilýär.

• **Berlin**

2019-njy ýylyň 24-nji oktýabrynda Berlin parlamenti «Frauentag» diýilýän Halkara Zenanlar gününüň dynç günü bolmagy üçin ses berdi.

Bu çäre ýurtda bu günü dynç günü diýip yglan eden ýeke-täk oblast bolan Germaniýanyň paýtagtynda işleýänleriň rugsatly boljakdygyny aňladýar.

• **Birleşen Korollyk**

Birleşen Korollykda Halkara Zenanlar günü dürli görnüşlerde bellenýär we hususanam aýal-gyzlara täsir edýän sosial-syýasy meseleler boýunça tapawutlylyk döretmäge üns berilýär.

Şu ýyl Halkara Zenanlar gününüň şanyna ýurt derejesinde geçirilen çäreleriň arasynda çeper panel çykyşlary, görkezişler we sungat sergileri ýer alýar, bularyň köpüsi zenan hak-hukuklaryna gönükdirilen haýyr-sahawat guramalaryna pul geçirmegi göz önüne tutýar.

Geçmişde moda markalary Halkara Zenanlar gününde geýmek üçin ýörite eşikleri satyp, pul toplamak üçin zenanlaryň haýyr-sahawat guramalary bilen bile işleşipdi.

• Ispaniýa

2018-nji ýylda 5 milliondan gowrak zenan işçu Halkara Zenanlar gününü jynsparazlyga esaslanýan hak-heşdek deňsizligini, maşgala arasynda zorluk-sütemi we iş ýerinde jynsy deňsizligi protest etmek üçin öwrülişik sepgidi hasaplap boljak 24 sagatlyk iş taşlaýyş bilen gutlapdy.

Ýurtda 200-den gowrak ýerde mitingler geçirilipdi. Gatnaşyjylar çäräni guraýjylar tarapyndan şol gün pul sowmazlyga we haýsydyt bir öý işini etmezlige çagyrylypdy.

2019-njy ýylda «The 8M Commission» (8M Komissiýasy) feminist guramasy tarapyndanam şuňa meňzeş protestler bolup geçipdi.

Oliwiya PETTER,

@olviapetter1

08.03.2021 ý. Edebi makalalar